

Ontwerp van decreet over e-boeken en bijbehorende software

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° administratie: de diensten van de Vlaamse Regering, bevoegd voor de bescherming en luister van de taal, vermeld in artikel 4, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en de schone kunsten, vermeld in artikel 4, 3°, van de voormelde bijzondere wet;
- 2° e-boek: een dienst voor de terbeschikkingstelling van digitale bestanden met een elektronische versie van een boek, die kunnen worden geopend, doorbladerd, gelezen en gebruikt, alsmede van de software, daaronder begrepen diensten op basis van mobiele apparaten, waaronder mobiele applicaties, die nodig is om die bestanden te openen, te doorbladeren, te lezen en te gebruiken, met uitzondering van software die valt onder de definitie van e-lezer;
- 3° e-lezer: een speciaal toestel, met apparatuur en software, om e-boekbestanden te openen, te doorbladeren, te lezen en te gebruiken;
- 4° personen met een handicap: personen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen die in hun interactie te kampen hebben met diverse drempels die hen kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen in de samenleving te participeren.

Art. 4. §1. In dit artikel wordt verstaan onder micro-onderneming: een onderneming met minder dan tien werknemers en een jaaromzet of een jaarlijks balanstotaal van ten hoogste 2 miljoen euro.

§2. E-boeken die vanaf 28 juni 2025 in de handel worden gebracht, voldoen aan de toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in afdeling 1 en 2 van bijlage 1, die bij dit decreet is gevoegd.

Aanbieders van e-boeken stellen conform bijlage 2, die bij dit decreet is gevoegd, de vereiste informatie op en leggen uit op welke manier de diensten aan de toepasselijke toegankelijkheidsvoorschriften voldoen. De voormelde informatie wordt schriftelijk en mondeling ter beschikking gesteld van het publiek, op een manier die toegankelijk is voor personen met een handicap. De aanbieders bewaren de informatie zolang de dienst in werking is.

Micro-ondernemingen die de diensten, vermeld in het eerste lid, aanbieden, worden vrijgesteld van de toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in het eerste lid, en van elke verplichting in verband met de naleving van die voorschriften.

§3. De toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in paragraaf 2, zijn alleen van toepassing als de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de naleving van de voormelde toegankelijkheidsvoorschriften vereist geen ingrijpende wijziging van het e-boek, die resulteert in een fundamentele wijziging van de wezenlijke aard ervan;
- 2° de naleving van de voormelde toegankelijkheidsvoorschriften levert geen onevenredige last op voor de betrokken aanbieders van e-boeken.

Aanbieders van e-boeken voeren een beoordeling uit om te kunnen bepalen of de naleving van de toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in paragraaf 2, tot een fundamentele wijziging als vermeld in het eerste lid, 1°, leidt of een onevenredige last als vermeld in het eerste lid, 2°, oplevert conform de criteria, vermeld in bijlage 3, die bij dit decreet is gevoegd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om de fundamentele wijziging, vermeld in het eerste lid, 1°, te beoordelen, en kan de criteria, vermeld in bijlage 3, die bij dit decreet is gevoegd, verder specificeren.

In het kader van de beoordeling, vermeld in het tweede lid, voldoen de aanbieders aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze documenteren de beoordeling;
- 2° ze bewaren alle relevante resultaten van de beoordeling gedurende vijf jaar nadat de dienst voor het laatst op de markt is verleend;
- 3° op verzoek van de administratie bezorgen ze aan de administratie een exemplaar van de beoordeling.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de wijze waarop de aanbieders conform het vierde lid, 3°, het exemplaar van de beoordeling, vermeld in het tweede lid, aan de administratie bezorgen.

Als de aanbieders van e-boeken oordelen dat de naleving van de voormelde toegankelijkheidsvoorschriften een onevenredige last oplevert voor de betrokken aanbieders van e-boeken als vermeld in het eerste lid, 2°, vernieuwen ze ten minste om de vijf jaar en in al de volgende gevallen voor elke categorie of soort dienst hun beoordeling van die onevenredige last:

- 1° naar aanleiding van een wijziging van de aangeboden dienst;
- 2° op verzoek van de administratie.

Als aanbieders van e-boeken, met uitzondering van micro-ondernemingen, voor een specifiek product of een specifieke dienst conform het eerste tot en met het zesde lid oordelen dat de toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in paragraaf 2, niet kunnen worden toegepast, brengen ze de administratie daarvan op de hoogte. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de wijze waarop de voormelde kennisgeving gebeurt.

§4. Als aanbieders van e-boeken uit andere bronnen dan hun eigen middelen financiering ontvangen om de toegankelijkheid te verbeteren, ongeacht of het om publieke of particuliere financiering gaat, kunnen ze geen beroep doen op paragraaf 3, eerste lid, 2°, om de toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in paragraaf 2, niet toe te passen.

§5. In afwijking van paragraaf 2 kunnen aanbieders van e-boeken gedurende een overgangperiode die afloopt op 28 juni 2030, hun diensten blijven verlenen met gebruik van de producten die ze voor die datum al rechtmatig gebruikten bij het verlenen van vergelijkbare diensten.

Dienstverleningscontracten die de aanbieders, vermeld in het eerste lid, gesloten hebben voor 28 juni 2025, kunnen ongewijzigd blijven doorlopen totdat ze verstrijken, evenwel uiterlijk tot en met 27 juni 2030.

Art. 5. §1. In dit artikel wordt verstaan onder gezondheidsindex: het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, § 2, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekrachtigd bij de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen.

Iedereen die handelt in strijd met de bepalingen van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan, wordt gesanctioneerd met een exclusieve bestuurlijke geldboete van minimaal 5000 euro en maximaal 125.000 euro per vastgestelde inbreuk.

De bedragen van de bestuurlijke boetes, vermeld in het eerste lid, worden elk jaar op 1 januari automatisch aangepast aan de gezondheidsindex van de maand november van het voorgaande jaar. Het resultaat van de voormelde aanpassing wordt afgerond naar de hogere euro als het deel in decimalen groter is dan of gelijk is aan vijftig cent en wordt afgerond naar de lagere euro als dat deel kleiner dan vijftig cent is. Het basisindexcijfer is dat van de maand november 2023.

§2. Het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 is, met inbegrip van hoofdstuk 10, afdeling 4, 7 en 10, van toepassing op de handhaving van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Met behoud van de toepassing van artikel 96 van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 kan een handhavingsverzoek ook worden ingediend door overheden of rechtspersonen die een legitiem belang hebben bij de naleving van dit decreet, namens of ter ondersteuning van de derden, vermeld in artikel 96, eerste lid, van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023.

§3. De Vlaamse Regering wijst personeelsleden of entiteiten van de administratie aan als herstellinstantie als vermeld in artikel 2, 15°, van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023.

Art. 6. Dit artikel doet geen afbreuk aan de bepalingen van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023.

De administratie treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de toepassing van artikel 4 van dit decreet.

De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de verwerkte persoonsgegevens, in het kader van de uitvoering van dit decreet:

- 1° de personeelsleden van de administratie;
- 2° de personeelsleden van de beboetingsinstantie, vermeld in artikel 2, 3° van het kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 en de herstellinstantie, vermeld in artikel 5, §3, van dit decreet.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen: personeelsleden, medewerkers en andere personen die aangesteld zijn bij de aanbieders van e-boeken.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° het rijksregisternummer, het ondernemingsnummer, het identificatienummer van de sociale zekerheid;
- 2° contactgegevens.

De persoonsgegevens die conform dit artikel door de administratie worden verwerkt, kunnen op basis van dit decreet uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na de kennisgeving, vermeld in artikel 4, §3, zevende lid, van dit decreet. Voor het verstrijken van de voormelde periode van tien jaar wordt conform artikel III.87, §1, eerste lid, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 een definitieve bestemming toegewezen.

De Vlaamse Regering kan de regels voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in dit artikel, de beveiliging van de voormelde persoonsgegevens, en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen nader bepalen. De Vlaamse Regering kan de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens kunnen worden verstrekt, nader omschrijven.

Brussel, 12/01/2024

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Bijlage 1. Toegankelijkheidsvoorschriften voor diensten als vermeld in artikel 4, §2

Afdeling 1. Algemene toegankelijkheidsvoorschriften voor diensten

Om het gebruik van de diensten door personen met een handicap zo veel mogelijk te bevorderen, zijn de volgende bepalingen van toepassing als diensten worden verleend:

- 1° de producten die bij het verlenen van diensten worden gebruikt, zijn toegankelijk in overeenstemming met de wetgeving;
- 2° er wordt op de volgende wijze informatie verstrekt over het functioneren van de dienst en, als bij het verlenen van de dienst producten worden gebruikt, over de link naar de producten, en over de toegankelijkheidskenmerken en interoperabiliteit van de producten met hulppapparaten en voorzieningen:
 - a) de informatie wordt via meer dan één zintuiglijk kanaal aangeboden;
 - b) de informatie wordt op een begrijpelijke manier gepresenteerd;
 - c) de informatie wordt gepresenteerd op een manier die voor de gebruikers waarneembaar is;
 - d) de informatie wordt, wat de inhoud betreft, beschikbaar gesteld in tekstformats die in alternatieve hulpformats kunnen worden omgezet, zodat ze door de gebruikers op verschillende manieren en via meer dan één zintuiglijk kanaal kunnen worden weergegeven;
 - e) de informatie wordt gepresenteerd in een lettertype met een geschikte grootte en vorm, rekening houdend met de te verwachten gebruiksomstandigheden, en met voldoende contrast en een aanpasbare letter-, regel- en alinea-afstand;
 - f) niet-tekstuele inhoud wordt aangevuld met een alternatieve weergave van de inhoud;
 - g) er wordt elektronische informatie verstrekt die nodig is om de dienst op een consistente en geschikte manier te kunnen leveren, door die informatie waarneembaar, bedienbaar, begrijpelijk en robuust te maken;
- 3° websites, inclusief de onlinetoepassingen die eraan gerelateerd zijn, en diensten op mobiele apparatuur, inclusief mobiele toepassingen, worden toegankelijk gemaakt op een consistente en geschikte manier door ze waarneembaar, bedienbaar, begrijpelijk en robuust te maken;
- 4° als ondersteunende diensten, zoals helpdesks, callcenters, technische ondersteuning, bemiddelingsdiensten en opleidingsdiensten, beschikbaar zijn, verstrekken ze via toegankelijke communicatiemethoden informatie over de toegankelijkheid van de dienst en de compatibiliteit ervan met hulptechnologieën.

Afdeling 2. Bijzondere toegankelijkheidsvoorschriften voor e-boeken

Voor e-boeken gelden de volgende bijzondere toegankelijkheidsvoorschriften:

- 1° als een e-boek naast tekst ook audio bevat, zijn de tekst en audio gesynchroniseerd;
- 2° de digitale bestanden van het e-boek beletten niet dat hulptechnologie naar behoren functioneert;

- 3° er wordt gezorgd voor toegang tot de inhoud, voor navigatie door de inhoud en de lay-out (met inbegrip van de dynamische lay-out) van het bestand, en ook voor structuur, flexibiliteit en keuze voor de weergave van de inhoud;
- 4° alternatieve weergave van de inhoud wordt mogelijk gemaakt en er wordt zorg gedragen voor interoperabiliteit met een veelheid aan hulptechnologieën op een manier die waarneembaar, begrijpelijk, bedienbaar en robuust is;
- 5° e-boeken worden vindbaar gemaakt via metadata-informatie over de toegankelijkheidsfuncties ervan;
- 6° er wordt gezorgd dat maatregelen van digitaal rechtenbeheer geen toegankelijkheidsfuncties blokkeren.

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet over e-boeken en bijbehorende software.

Bijlage 2. Informatie over diensten als vermeld in artikel 4, §2, tweede lid, die aan toegankelijkheidsvoorschriften voldoen

1° De aanbieder van e-boeken neemt in de algemene voorwaarden of een gelijkwaardig document informatie op waaruit blijkt dat de dienst aan de toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in artikel 4, §2, en bijlage 1, voldoet. De voormelde informatie omvat een beschrijving van de toepasselijke voorschriften en heeft, als dat relevant is voor de beoordeling, betrekking op het ontwerp en de werking van de dienst. De voormelde informatie omvat, als dat van toepassing is, al de volgende elementen:

- a) een algemene beschrijving van de dienst die in toegankelijke formats is weergegeven;
- b) de beschrijvingen en toelichtingen die nodig zijn om te begrijpen op welke wijze de dienst werkt;
- c) een beschrijving van de manier waarop de dienst voldoet aan de toepasselijke toegankelijkheidsvoorschriften, vermeld in bijlage 1.

2° Om aan de vereiste, vermeld in punt 1°, te voldoen, kan de aanbieder de geharmoniseerde normen en technische specificaties waarvan de referenties in het Publicatieblad van de Europese Unie zijn bekendgemaakt, volledig of gedeeltelijk toepassen.

3° De aanbieder verschafft informatie waaruit blijkt dat de conformiteit van de dienst met de vereiste, vermeld in punt 1°, en met de toepasselijke voorschriften, vermeld in artikel 4, door het dienstverleningsproces en het toezicht daarop wordt gewaarborgd.

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet over e-boeken en bijbehorende software.

Bijlage 3. Criteria voor de beoordeling van de onevenredige last als vermeld in artikel 4, §3

1. Verhouding van de nettokosten voor de naleving van de toegankelijkheidsvoorschriften tot de totale kosten, namelijk de exploitatie- en investeringsuitgaven, voor de vervaardiging, distributie of invoer van het product voor, of het verlenen van de dienst aan, de marktdeelnemers

De volgende criteria worden gebruikt om de nettokosten voor de naleving van de toegankelijkheidsvoorschriften te beoordelen:

- 1° de volgende eenmalige organisatiekosten worden in de beoordeling meegenomen:
 - a) kosten voor extra personeel met expertise op het gebied van toegankelijkheid;
 - b) kosten voor opleiding van personeel en competentieverwerving op het gebied van toegankelijkheid;
 - c) kosten voor de ontwikkeling van een nieuwe procedure om toegankelijkheid in de productontwikkeling of dienstverlening te integreren;
 - d) kosten voor de ontwikkeling van richtsnoeren over toegankelijkheid;
 - e) eenmalige kosten om de wetgeving over toegankelijkheid te leren begrijpen.
- 2° de volgende lopende productie- en ontwikkelingskosten worden in de beoordeling meegenomen:
 - a) kosten om de toegankelijkheidsfuncties van het product of de dienst te ontwerpen;
 - b) kosten van de productieprocessen;
 - c) kosten om een product of dienst op toegankelijkheid te testen;
 - d) kosten om documentatie samen te stellen.

2. De geraamde kosten en baten voor de marktdeelnemers, inclusief productieprocessen en investeringen, in verhouding tot de geraamde voordelen voor personen met een handicap, rekening houdend met het aantal keer dat het specifieke product of de specifieke dienst wordt gebruikt, en de frequentie van dat gebruik

3. Verhouding van de nettokosten voor de naleving van de toegankelijkheidsvoorschriften tot de netto-omzet van de marktdeelnemer

De volgende criteria worden gebruikt om de nettokosten voor de naleving van de toegankelijkheidsvoorschriften te beoordelen:

- 1° de volgende eenmalige organisatiekosten worden in de beoordeling meegenomen:
 - a) kosten voor extra personeel met expertise op het gebied van toegankelijkheid;
 - b) kosten voor opleiding van personeel en competentieverwerving op het gebied van toegankelijkheid;
 - c) kosten voor de ontwikkeling van een nieuwe procedure om toegankelijkheid in de productontwikkeling of dienstverlening te integreren;

- d) kosten voor de ontwikkeling van richtsnoeren over toegankelijkheid;
 - e) eenmalige kosten om de wetgeving over toegankelijkheid te leren begrijpen.
- 2° de volgende lopende productie- en ontwikkelingskosten worden in de beoordeling meegenomen:
- a) kosten om de toegankelijkheidsfuncties van het product of de dienst te ontwerpen;
 - b) kosten van de productieprocessen;
 - c) kosten om een product of dienst op toegankelijkheid te testen;
 - d) kosten om documentatie samen te stellen.

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet over e-boeken en bijbehorende software.